

Antti Kaikkonen kesk ym.

Kirjallinen kysymys sijaissynnytysten mahdollistamisesta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Avustettujen lisääntymismenetelmien tavoitteena on auttaa yhä useampia vanhempia saamaan biologisesti omia lapsia. Monilla on biologinen tarve saada lapsia, jolloin lapsettomuus on äärimmäisen kipeä ongelma. Suomessa sallittuja ovat monet muut lapsettomuuden hoitomuodot, mutta sijaissynnytykseen on kuitenkin täyskielto.

Sijaissynnytys on keinohedelmöityksen kaltainen menetelmä, joka auttaa etenkin pariskuntia, jotka eivät ilman omaa syytään voi saada biologisia lapsia. Sijaissynnytyksen salliminen ei lisäisi merkittävästi yhteiskunnan kustannuksia tai vaatisi rakenteiden muutosta, mutta monille vanhemmille geneettisen lapsen saaminen on äärimmäisen tärkeä asia. Suomessa tulee sallia ei-kaupallinen sijaissynnytyksen mahdollisuus yksittäisissä, lainsäädännössä määritellyissä tapauksissa.

Valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettisen neuvottelukunta ETENE:n arvion mukaan sijaissynnytykset sallivassa toiminnassa on enemmän myönteisiä vaikutuksia kuin hoidosta kuvatuissa mahdollisissa ongelmissa. Eettisen pohdinnan jälkeen ETENE on päättänyt siihen arvioon, että joissakin tapauksissa lapsettomuuden hoito sijaissynnytyksen avulla voi tapahtua eettisesti hyväksyttävästi. Sijaissynnytyksen tulee olla luvanvaraista ja ei-kaupallista.

Nykyinen täyskielto on kohtuuton etenkin heille, jotka omasta tahdostaan riippumatta eivät voi saada lapsia. Ei ole näyttöä siitä, että sijaissynnytys vaarantaisi lapsen fyysistä tai psyykkistä terveyttä. Ongelmallista on myös se, että sijaissynnytysvaihtoehtoja etsitään täyskiellon takia ulkomailta. Laillista tämä on esimerkiksi Hollannissa ja Virossa. Näin ollen olisi parempi, että sijaissynnytys sallittaisiin Suomessa, kuin se, että lasta haluavat siirtyvät etsimään ratkaisua asiaan ulkomailta, jossa olosuhteet voivat olla huomattavasti kehnommat.

Toive geneettisestä lapsesta on yhtä lailla voimakas myös niillä, joilla siihen ei esimerkiksi kohdun puuttumisen tai harvinaisen sairauden vuoksi ole mahdollisuutta. Tällä hallituskaudella tulisikin lainsäädäntöämme korjata siten, että se mahdollistaisi myös sijaissynnytyksen Suomessa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä sijaissynnytysten sallimiseksi Suomessa?

Kirjallinen kysymys KK 360/2015 vp

Helsingissä 14.12.2015

Antti Kaikkonen kesk
Saara-Sofia Sirén kok
Hannakaisa Heikkinen kesk
Annika Saarikko kesk
Kristiina Salonen sd
Anneli Kiljunen sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Anne-Mari Virolainen kok
Veera Ruoho ps
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Jani Toivola vihr
Jaana Pelkonen kok
Mikko Kärnä kesk
Stefan Wallin r
Hanna Kosonen kesk
Nasima Razmyar sd
Susanna Huovinen sd
Juho Eerola ps
Markku Rossi kesk
Ben Zyskowitz kok
Sari Multala kok
Aino-Kaisa Pekonen vas
Mika Raatikainen ps
Susanna Koski kok
Wille Rydman kok
Olli-Poika Parviainen vihr